Jaargang 6 no. 2-3 Juni 1959

Coolia

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Secretariaat: Mej. Dr A. Jaarsveld, Hugo de Vries-Laboratorium, Plantage Middenlaan 2a, A'dam C.

Redacteur: C. Bas, Rapenburg 98a, Leiden.

Auteursrechten voorbehouden.

NOGMAALS PLUTEUS LEONINUS S.L.

Naar aanleiding van het artikel van Dr. R.A. Maas Geesteranus in het vorige nummer van Coolia wil ik nog eens op dit onderwerp terugkomen. Ten gevolge van het vinden van 2 exx. van Pluteus luteomarginatus Rolland op een oude elzenstomp in het Naardermeer (8-11-1953) is mijn belangstelling voor dit probleem gewekt en heb ik de literatuur betreffende het complex van vrij grote, goudgele Pluteussoorten steeds met belangstelling gevolgd.

Uit alle publicaties blijkt dat de echte Pluteus leoninus (Schaeff. ex. Fr.) Q., met een zuiver celluleuse hoedhuid, veel zeldzamer is dan zijn dubbelganger Pl. luteomarginatus Rolland, welke ervan verschilt door het bezit van cystideachtige haren op de hoed. R.Maire trof slechts de laatstgenoemde aan in Noord Spanje (1933. Fungi catalaunici. In Treb. Mus. Ciènc. Nat. Barcelona 15: 89) en wel op stompen van Castanea. Hij onderscheidt deze van Pl. leoninus, die hij een zuiver celluleuse hoedhuid toekent en hij noemt de door hem geziene Pl. luteomarginatus goed herkenbaar aan de cystideachtige, min of meer opgerichte haren op de hoed en veel algemener dan Pl. leoninus. Deze mening delen ook Konrad en Maublanc (1948. Les Agaricales p. 97). Ze nemen beide soorten op en onderscheiden ze op gelijke wijze.

In de bekende „Flora analytique" is slechts sprake van de soort met cystideachtige haren, al wordt gepoogd uit het beschreven materiaal een Pl. leoninus te onderscheiden, evenwel ook „pruineux ou même hispide par des cellules allongées". Men krijgt sterk de indruk dat ze slechts één soort ontmoetten, die ze ten onrechte splitsten in een

NSP ZE RAM MM
COMMONWEALTH MYCOLOGICAL INSTITUTE 1 JUL 1959

méér en een minder viltig-fluwelige vorm. Het zal alles wel niets anders zijn dan Pl. luteomarginatus. Zij merken ook op: „Wellicht slechts een variëteit van de volgende". Men kan hier echter rustig van volledig identiek-zijn spreken. Zij vermelden Pl. leoninus ss Fayod. De zaak is nu dat deze soort in de zin van Fayod, Lange en ook Kühner en Romagnesi niet anders is dan Pl. luteomarginatus Rolland.

Het is dus alles Pl. luteomarginatus wat de klok slaat en omdat het niet zeker is dat Maire en Konrad en Maublanc de echte Pl.leoninus, die ze wel erkennen, in levende lijve aanschouwd hebben, zou men er bijna toe komen aan het bestaan van deze soort, die momenteel onvindbaar schijnt, te gaan twijfelen, ware het niet dat Romagnesi de echte, gladde Pl. leoninus (Schaeff. ex. Fr.) Q. terug heeft kunnen vinden. [redacted] schijnt zijn vondst de enige recente te zijn.

Om de zaak nu nog een weinig ingewikkelder te maken hebben Damblon, Darimont en Lambinon (1958 Lejeunia 20, p. 74) de soort met de cystideachtige haren die dus door Fayod, Lange etc. ten onrechte Pl. leoninus genoemd werd, omgedoopt in Pluteus fayodii nom. nov. Dit is louter een synoniem van de reeds in 1889 door Rolland gegeven naam Pl. luteomarginatus, tenzij we mogelijkerwijs met drie leoninusachtigen te maken hebben en de vage verschillen zoals die in de „Flore" opgegeven worden tussen de twee onderscheiden vormen met cystideachtige haren op de hoed steekhoudend zijn. Hiervoor zie ik momenteel geen enkel argument aanwezig. Temeer, daar de Belgische mycologen verzuimd hebben hun vondst met beschrijvingen van Pl. luteomarginatus te vergelijken en ze deze zelfs niet in hun betoog noemen. Het is jammer dat ze de verwarring die omtrent Pl. leoninus heerst aldus nog vergroot hebben.

De moraal van dat alles is dus dat we te maken hebben met een vrij algemene goudgele, matig grote, donzige Pl. luteomarginatus en een veel zeldzamer overeenkomstige, maar gladde soort Pl. leoninus. Overigens is dat donzig dan wel kaal zijn een zaak, die met een microscoop gecontroleerd moet worden.

Hoe staat het nu met dat tweetal in ons land? De eerste is, behalve in het Naardermeer, in ons land diverse malen gevonden, blijkens de opgaven van Dr R.A. Maas Geesteranus. Alle geconserveerde vondsten van dergelijke leoninusachtigen bleken bij revisie tot Pl. luteomarginatus gerekend te moeten worden. Het is dus zeer onzeker of de echte Pl. leoninus ooit in ons land is aangetroffen. Tot slot rest me dan niet anders dan me gaarne aan te sluiten bij de oproep deze volijverig op te sporen, al is het niet nodig de overige soorten van het interessante geslacht Pluteus daardoor te verwaarlozen.

Govert Flinkstraat 129 hs, Amsterdam (Z). W. Reijnders.

VERSLAG PADDESTOELENONDERZOEKJES 1958

Zoals reeds in het vorige nummer van Coolia werd vermeld, hebben 13 inzenders gegevens ingestuurd voor de paddestoelenonderzoekjes, opgezet door de Biologische Commissie van de K.N.N.V. met medewerking van de N.M.V. Dit aantal is niet groot als men bedenkt dat de N.M.V. en de paddestoelenwerkgroep van de K.N.N.V. gezamenlijk 200 à 250 Nederlandse mycologen bereiken. Maar de onderzoekjes zijn laat in het seizoen begonnen en het is misschien tot velen nauwelijks doorgedrongen dat er behalve de oproep in Coolia en Natura ook een stencil is verschenen waarin de onderzoekjes uitgebreid werden beschreven.

In 1959 zullen de onderzoekjes worden voortgezet en hopelijk zullen velen de moeite nemen even een stencil bij mij aan te vragen.

De opzet van de onderzoekjes is zo, dat een ieder die iets van paddestoelen afweet zijn bijdrage kan leveren. Het gaat hoofdzakelijk om vrij gemakkelijk te herkennen soorten en op bijna elke paddestoelenexcursie kunnen enige waarnemingen gedaan worden.

1. De Larixboleten.

Het jaar 1958 was betrekkelijk koud en nat, waardoor de boleten vrij schaars waren. De binnengekomen waarnemingen betreffen bijna alle de Gele ringboleet (Boletus elegans = Suillus grevillei), zeker de algemeenste larixboleet.

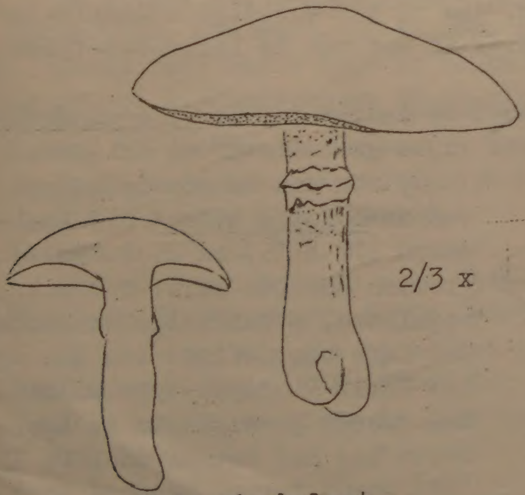

2/3 x

Gele ringboleet

Slechts de heer Koopmans en mej. Veth hadden (zowel in 1957 als in 1958) het geluk de Holsteelboleet (Boletus (Boletinus) cavipes) in de omgeving van Apeldoorn te vinden en nog wel een gele en een bruine vorm op korte afstand van elkaar.

Het is natuurlijk niet mogelijk uit het betrekkelijk gering aantal waarnemingen van de Gele ringboleet met standplaatsgegevens (7) conclusies van betekenis te trekken. (In alle gevallen larix aanwezig.)

Apeldoorn, Berg en Bos. 29 IX '58. Koopmans en Veth.
Geen ondergroei.
Bakkeveen, reservaat. '58. Stobbe.
Korstmossen; omgeving heidegebied.
Nunspeet. 27 IX '58. Bas.
Struikheide; kiezelrijk zand; talrijk.

Wageningen, Nol in 't Bosch. 12 X '58. K. Bakker.
Beuk, bosbes, mos, gras.
Oosterbeek. '58. Caderius van Veen.
Struikheide, dopheide, berk, eik, brem, wilgenroosje.
Nunspeet, IX '58. A. Smit.
Larix (20 m), moerasspiraea, bosaardbei, waternavel, blauwe knoop, gewoon struisgras, brunel, beemdgrassoort, zuringsoort, haarmossoors, Rhytidiadelphus spec.; aan rand van vijver.
Tietjerk, Vijversburg. '58. Stobbe.
Droog grasveld in loofbos (2 larixen).

Het voorkomen van struikheide, dopheide en bosbessen in sommige opgaven duidt op het derde type larix-bos van Stapelveld, het Larix-Dicranum-type. Geen van de standplaatsen vertoont enige overeenkomst met het eerste type (Larix-Corydalis-type).

De ondergroei-arme groeiplaatsen zouden op het tweede type (Larix-Festuca-type) kunnen wijzen, maar hiervoor zouden we beslist iets meer van de mossen moeten weten. Het is misschien het beste in 1959 te vragen de belangrijkste mossen gedroogd bij de waarnemingen te voegen.

De vindplaats van A. Smit te Nunspeet valt geheel uit de toon, doordat er een rijke ondergroei is, die op een vochtige standplaats duidt, maar die op geen enkele manier in een van de larix-bos-typen van Stapelveld valt te wringen.

De heer Alpen uit Oosterhout heeft de indruk dat de Gele ringboleet verdwijnt als de larix-plantages een rijke grasondergroei krijgen.

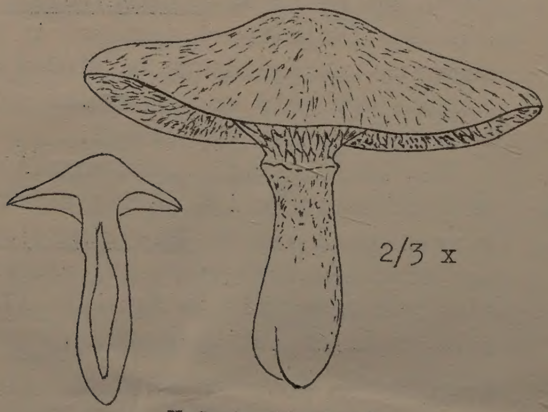

Holsteelboleet

Op een van de groeiplaatsen van de Holsteelboleet bij Apeldoorn (17 X '57 en 25 X '58) groeien behalve larix ook eik, vogelkers, struikheide en bosbes. Ook deze begroeiing zou dus op het larix-Dicranum-type wijzen. Een tweede groeiplaats te Apeldoorn bij het Bernharddal (5 XI '58) wordt tevens bewoond door de Gele ringboleet.

Jammer dat bijna geen van de inzenders iets over de bodemgesteldheid zegt.

2. Slachtoffers van de Honingzwam - Armillaria mellea - .

Hiervan zijn de meeste waarnemingen binnengekomen (15) en deze geven reeds een aardig beeld van het gevarieerde gedrag van deze paddestoel.

Op dood hout, al of niet bewerkt:

Delft. 24 X '58. K. Bakker.
Reeds enige jaren op schuurtje.
Vogelenzang, Oase. '58. Stoet tot Everlo.
Op hekpalen; op eike- en beukestompen.
Rijksdorp. 26 X '58. K. Bakker.
Op dode takken.
Wassenaar. 15 XI '58. K. Bakker.
Aan voet en op 30 cm hoogte in jong dood boompje (eik?).
Epen, Onderste Bos. 25 X '58. Bas.
Op 30 à 50 cm hoogte op dunne dode boompjes (haagbeuk?).
Amsterdam. '58. Bolman.
Tusseh stenen van plaatsje na kappen van struik.
Tietjerk, Vijverberg. X '59. Stobbe.
Op stam van dode beuk.
Duurswoude. 26 X '58. Stobbe.
Op dennestronken.

Op zieke bomen of struiken:

Wassenaar. 15 XI '58. K. Bakker.
Op gedeeltelijk nog levende populierestronk.
Oosterhout, Den Hout. 12 XI '58. Alphen.
Reeds voor derde jaar op zieke meidoorn.

Op gezond lijkende bomen of struiken:

Baarn. '57 - '58. De Vries.
Op ligusterhaag. Vermoedelijk op dode delen na strenge winter. '56/'57. Haag lijkt gezond.
Wassenaar. 15 XI '58. K. Bakker.
Aan voet van levende eik. Geen dood hout.
Tietjerk, Vijversburg. X '58. Stobbe.
Op beukewortels die op of net onder de grond liggen.
Vogelenzang, Oase. '58. Stoet tot Everlo.
Alle beuken en eiken in laan over enige honderden meters; hout nog hard.

Uit phytopathologische literatuur krijgt men het volgende beeld van de activiteiten van de Honingzwam.

Infectie vindt plaats door middel van zwarte myceliumstrengen, rhizoiden, die lange afstanden onder de grond kunnen overbruggen. Deze rhizoiden zijn afkomstig van naburige reeds geïnfecteerde planten of van een mycelium dat zich uit de sporen van de Honingzwam in afgevallen bladeren en takjes gevormd heeft. De rhizoiden dringen het nieuwe

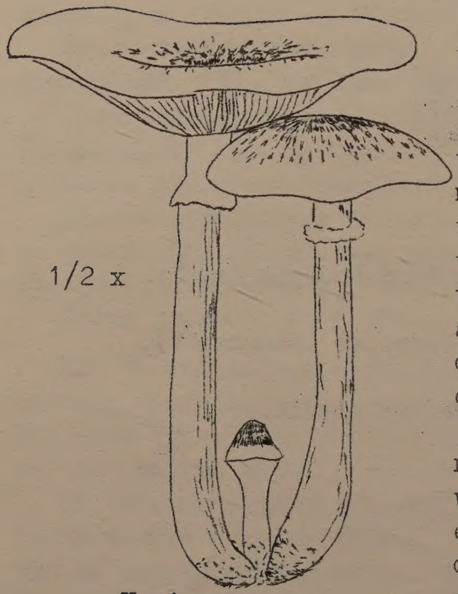

Honingzwammen

slachtoffer binnen via de gezonde wortels of via verwondingen van wortels of stambasis.

Tussen schors en hout van stambasis en wortels ontwikkelt zich nu een net van myceliumbundels die eerst wit zijn, maar spoedig zwart worden. De gastheer wordt ziek en sterft langzaam af. Vorming van vruchtlichamen van de honingzwam vindt plaats op oppervlakkige wortels en aan de basis van de stam, soms reeds als de gastheer nog leeft, soms pas als deze dood is. Tot zover de literatuur.

Dat het afsterven van het slachtoffer niet snel gaat bewijst de bovenvermelde waarneming te Oosterhout. Misschien zijn er wel boomsoorten die een infectie van de Honingzwam lange tijd verdragen zonder ernstig te lijden. De derde rubriek van waarnemingen op gezond lijkende bomen wijst in die richting.

Honingzwammen zijn zeer algemeen op boomstronken. Gaat de zwam na de dood van het slachtoffer van een parasitaire op een saprophytische levenswijze over? Of worden slechts de reservestoffen uit het mycelium opgebruikt? Het jaren achtereen voorkomen op een schuurtje in Delft doet vermoeden dat saprophytisme mogelijk is, hetgeen niet vreemd is als we bedenken dat het jonge mycelium aanvankelijk ook saprophytisch leeft.

Geen der waarnemers vermeldt iets over de rhizomorphen. Uit het bovenstaande is wel duidelijk dat we daar vooral bij Honingzwammen op dood hout goed op moeten letten. Bij levende aangetaste bomen geven de rhizoiden een beeld van de sterkte van de aantasting, als we de moeite nemen onder de schors te kijken.

Merkwaardig is het voorkomen van Honingzwammen op dunne dode boompjes op enige decimeters boven de grond te Wassenaar en Epen.

Honingzwammen werden dus vastgesteld op: beuk, den, eik, liguster, meidoorn en populier. Het aantal gegevens is te gering om een reeks van houtige gewassen gerangschikt naar gevoeligheid voor honingzwamaantasting te kunnen opstellen.

3. Opsporing dubbelgangers.

Pepermelkzwam contra Groengevlekte melkzwam
- Lactarius piperatus - - L. glaucescens -

Geen van beide soorten werd in 1958 gemeld. De heer Koopmans en mej. Veth vonden de tweede soort in 1957 bij Apeldoorn en gaven zodoende aanleiding tot dit onderzoekje. Hopelijk zullen één of beide soorten na een warme zomer talrijker zijn. De Pepermelkzwam in wijdere zin werd vroeger vele malen voor ons land vermeld. Dus tenminste een van de bovengenoemde soorten moet in sommige jaren niet zeldzaam zijn.

Oranjegroene melkzwam contra Peenrode melkzwam
- L. deliciosus - - L. semisanguifluus -

Van deze soorten werden wel meldingen ontvangen. Hier bleek echter het verschil tussen de twee soorten moeilijker vast te stellen dan eerst werd gedacht. De verkleuring van de melk van de Peenrode melkzwam van oranje-rood naar wijnrood, zijnde het belangrijkste verschilpunt, bleek na opzending van materiaal niet meer na te gaan, hetgeen contrôle van twijfelgevallen zeer moeilijk maakte. De volgende meldingen kwamen binnen:

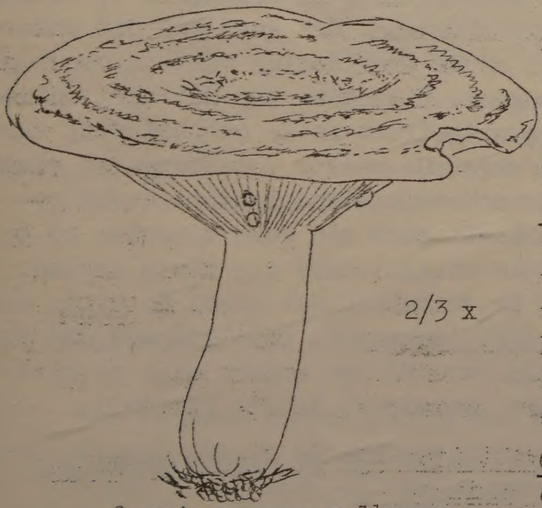
2/3 x

Oranje-groene melkzwam

Oranjegroene melkzwam (Lactarius deliciosus s.s.)
Vogelenzang. 19 X '58. Bas.
Dennenaanplant in duinen.
Driebergen. 9 XI '58. Bolman.
Den op zand. Geen wijnrode verkleuring; vrij sterk groen; iets scherp.
Apeldoorn, Berg en Bos. 7 X '58. Koopmans en Veth.
Esdoorn op leem (geen coniferen? red.).
Apeldoorn, Berg en Bos. 24 X '58. Koopmans en Veth.
Grove den.

Peenrode melkzwam (L. semisanguifluus)
Ermelo. X '58. De Vries.
Onder grove den, berk en eik; op zand.
Apeldoorn, Berg en Bos. 18 X '58. Koopmans en Veth.
Onder grove den met bosbes bij leemhopen ± 100 m van vindplaats van Oranje-rode melkzwam.

Apeldoorn, Amersfoortseweg. 5 XI '58. Koopmans en Veth.
Exemplaren van deze vindplaats veroorzaakten in 1957 na consumptie een lichte vergiftiging.

De heer Koopmans en mej. Veth verzekeren de verkleuring bij herhaling zeer duidelijk te hebben waargenomen. Het is dus wel zeker dat beide soorten in ons land voorkomen. Van een verschillende milieuvoorkeur blijkt uit bovenstaande gegevens niets.

4. Verspreidingsonderzoek.

a. Witte kluifjeszwam - Helvella crispa - en Zwarte kluifjeszwam - H. lacunosa -

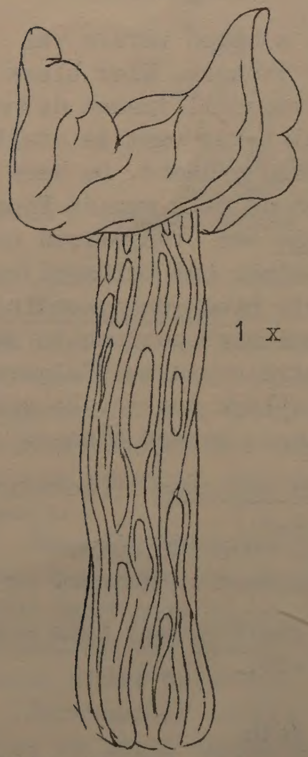

1 x

Witte kluifjeszwam

Beide soorten zijn in Nederland op de zandgronden vrij algemeen. Het gaat bij dit onderzoek vooral om de precisering van hun oecologische verlangens. Misschien was dit niet duidelijk genoeg uitgedrukt in de omschrijving van het onderzoekje. De meeste vondstopgaven gingen met slechts schamele standplaatsgegevens gepaard. Het heeft geen zin deze vondsten op te sommen (11 in totaal) daar zij niets zeggen. Alleen wil ik vermelden dat zowel de Witte als de Zwarte kluifjeszwam op het landgoed Oud Amelisweerd bij Utrecht een enkele maal op kleibodem werden gevonden („Nabu", Utrecht).

b. Kleurvariëteiten van de Slanke amaniet - Amanita vaginata -.

De roodbruine vorm (var. fulva) is in onze bossen zeer algemeen. Het vermelden van vondsten van deze vorm is nauwelijks doenlijk. Toch is er ook hiervan nog wel wat uit te zoeken. Daartoe zal het onderzoekje dit jaar een iets andere vorm krijgen.
De grijze vorm (var. vaginata) is zeldzaam.
Hiervan kwam één melding binnen:
Weg Utrecht-Vleuten. 1958 en eerder. „Nabu".
Op rivierklei onder populus soms zeer talrijk.
Dit is dus in overeenstemming met de verwachting. In de Ardennen komt de Grijze slanke amaniet voor onder sparren. De heer Jansen uit Breda heeft dit ook eenmaal in zijn omgeving gezien (mondelinge mededeling).

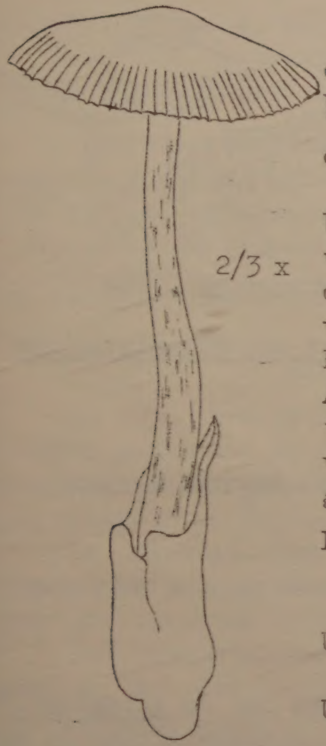

2/3 x

Slanke amaniet

Merkwaardig is dat van een gebondenheid van de Grijze slanke amaniet aan populier uit de buitenlandse literatuur niets blijkt.

c. Groene knolzwam - Amanita phalloides - .

Deze soort is in de binnenduinrandbossen beslist algemeen. Het trof me daarom zeer dat wijlen de heer Ferguson mij eens vertelde dat hij deze soort in de omgeving van Ede bijna nooit vond. Hierbij sluit aan de opgave van de heer Koopmans en mej. Veth die de Groene knolzwam om Apeldoorn in 1958 niet aantroffen, terwijl zij toch regelmatig op excursie gingen. Ook negatieve waarnemingen zijn belangrijk! De volgende gegevens kwamen binnen:

Dorst, leemkuilen. 5 X '58. Alphen.
In 30-jarig eikenbos met mossen (o.a. haarmos), op leemachtige zandgrond.
Utrecht, Amersfoortseweg. '58. „Nabu".
Onder beuken op zand; vrij talrijk.
Utrecht, Oud Amelisweerd. '58. „Nabu".
Loofbos op klei, zeldzaam.
Bakkeveen. '58. Stobbe.
Rand van gemengd loof- en sparrenbos; vochtig.

Het is zeer goed mogelijk dat de Groene knolzwam zijn optimale condities vindt in het gebied waar de eiken-haagbeukenbossen groeien of behoren te groeien en veel minder voorkomt in de eiken-berkenbosgebieden. We zullen echter over vele vondsten met gedetailleerde standplaatsgegevens moeten kunnen beschikken om daar verder iets over te kunnen zeggen. In onze meestal kunstmatige bossen kan alleen de ondergroei ons vertellen welk bosgezelschap op de desbetreffende plaats thuishoort.

d. Parasietboleet - Boletus parasiticus - .

Deze op aardappelbovisten groeiende boleet is minder zeldzaam dan velen denken.

Mook. VIII '58. Bolman.
Amerongen, Prattenburg. 10 IX '58. Bas.
Onder berk, spar en beuk; langs pad op zand; droog.
Apeldoorn, Berg en Bos. 25 IX '58. Koopmans en Veth.
Tien exemplaren op 6 aardappelbovisten; bij den, jonge eikjes en blauwe bosbes.

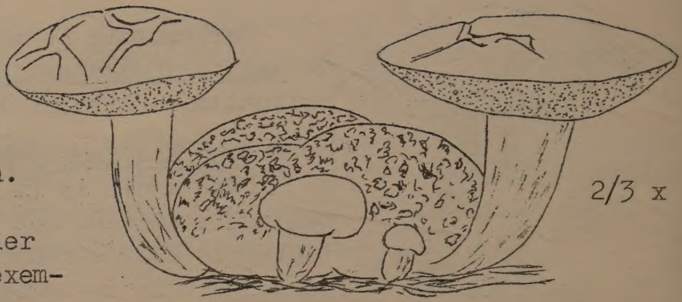

Aardappelbovist met Parasietboleet

Omgeving Wageningen.
4 X '58. K. Bakker.
Op tentoonstelling.
Apeldoorn, Berg en Bos.
5 X '58. Koopmans en Veth.
Negen exemplaren op 3 aardappelbovisten; onder douglassparen. Zeven exemplaren op 4 aardappelbovisten, waarvan vier op 1 aardappelbovist; onder eiken.
Tietjerk, Vijversburg. 11-18 X '58. Stobbe.
Vier exemplaren; onder eiken aan met sterremos begroeide rand van bospad.
Teteringen, Oosterheide. 12 XI '58. Alphen.
Droge zandgrond; aan rand van slootje. Zeldzaam in die omgeving hoewel aardappelbovist zeer algemeen.
Valkeveen. X '58. Bolman.

Over een eventueel verband tussen het milieu van de Aardappelbovist en mate van gevoeligheid voor Parasietboleet-aantasting is met z'on gering aantal gegevens niet veel te zeggen. Het is wel duidelijk dat niet speciaal de Aardappelbovisten op vochtige standplaatsen worden aangetast. Misschien eerder op zeer droge plaatsen. Mogelijk zijn de langs en op paden groeiende exemplaren eerder het slachtoffer, daar zij meer kans lopen beschadigd te worden.

De biologie van deze boleet heeft nog meer duistere punten. Is het wel een parasiet? De Aardappelbovisten waarop ze groeien zijn vaak een beetje misvormd maar ze schijnen normaal sporen te vormen. Het zou zeer nuttig zijn als de vindplaatsen enige jaren achtereen gecontroleerd konden worden. Volgens Edie in Fungus 3: 39-40 (1931) komt de parasiet jarenlang op precies dezelfde plaats voor, hetgeen er op zou wijzen dat de Aardappelbovist niet veel last van zijn gast heeft. In een artikeltje over de Parasietboleet in De Levende Natuur 33: 74-80 (1929) geeft Wagenaar Hummelinck een aantal goede tekeningen en foto's van deze soort.

e. Gekraagde aardster - Geastrum triplex - .
Apeldoorn, Het Loo. 5 X '58. Bolman.
Op rommelige plek met puin, brandnetels en struiken.
Baarn, Groeneveld. „Nabu".

Zeist, Panbos. ± '48 - '58. „Nabu".
In ± 10 m hoog, open sparrenbosje op zand met bramen, lijsterbes en drienerfmuur; in de loop der jaren in aantal achteruit gaande.

Ook voor aardsterren was 1958 een slecht jaar. Op vele van ouds bekende vindplaatsen ontbraken ze dit jaar geheel. Geen wonder dus dat er niet meer waarnemingen binnen kwamen. Misschien zullen we in 1959 met zijn betrekkelijk warm voorjaar betere resultaten boeken!

Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, Leiden. C. Bas.

EUROPEES MYCOLOGISCH CONGRES 1960

In 1956 werd te Brussel voor 't eerst een Europees Mycologisch Congres gehouden. De opgedane ervaringen waren gunstig en men besloot dan ook met het organiseren van dergelijke congressen door te gaan en het volgende in Tsjechoslowakije te houden.

De opzet is, Europese amateur- en beroepsmycologen met elkaar in contact te brengen door het gezamenlijk maken van excursies, terwijl door voordrachten de discussies op gang gebracht worden.

Dat Tsjechoslowakije voor het volgende congres als gastheer werd gekozen, is zeer begrijpelijk, gezien de grote activiteit die de Tsjechoslowaakse mycologen ontwikkelen en de grote mycologische rijkdommen van dit land.

Binnenkort worden de circulaires met de voorlopige gegevens rondgestuurd. Een ieder, die zo'n circulaire wenst te ontvangen schrijve een briefkaartje aan onze voorzitter, de heer G.L. van Eyndhoven, Floraplein 9, Haarlem, die de adressen zal doorzenden.

A A N G E B O D E N:

Rea C., British Basidiomycetae, a handbook to the larger British fungi. 799 p. Cambridge 1922. In goede staat, fl. 25,--.

J. Daams, Raaweg C5, Oud-Loosdrecht.

M Y C O - P H I L A T E L I E

De heer Kleijn te Amsterdam maakt ons er op attent, dat de Roemeense postzegelserie met afbeeldingen van paddestoelen groter is dan in de vorige Coolia wordt vermeld. Hier volgt een opgave van de volledige serie: 5 bani, Lepiota procera; 10 bani, Clavaria aurea; 20 bani, Amanita caesarea; 30 bani, Lactarius deliciosus; 35 bani, Armillaria mellea; 55 bani, Coprinus comatus; 1 lei, Morchella conica; 1.55 lei, Psalliota campestris; 1.75 lei, Boletus edulis; 2 lei, Cantharellus cibarius.

„WESTFÄLISCHE PILZBRIEFE"

Sinds 1957 wordt door Dr. H. Jahn in Recklinghausen een aardig mycologisch tijdschrift uitgegeven.

De eerste band die in gestencilde vorm verscheen is juist afgesloten en het succes was zo groot, dat de eerste aflevering van de tweede band nu in gedrukte vorm voor ons ligt.

In die eerste band zijn heel wat aantrekkelijke artikeltjes verschenen. Vaak worden de geographische en oecologische verspreiding van een bepaalde soort onder de loupe genomen. Zo bijvoorbeeld van de Satansboleet, Inocybe patouillard, Amanita virosa, A. inaurata, enz. Er waren ook aardige bijdragen over de begroeiing van boomstronken en over het fotograferen van paddestoelen.

Elke aflevering bevat verder een losse prachtige ragscherpe groot-formaat foto. Waarlijk de mooiste paddestoelenfoto's die ik ooit gezien heb.

Talrijke boekbesprekingen houden de lezers op de hoogte van de in Duitsland en omliggende landen verschijnende mycologische literatuur.

Daar Westfalen dich aan Neerlands oostgrens ligt is veel van wat er in de „Westfälische Pilzbriefe" staat ook voor de Nederlandse mycologen belangwekkend. De kosten zijn 4.50 D.M. per jaar; hiervoor ontvangt men 4 afleveringen. Abonneren bij Dr. H. Jahn, Graveloherweg 75, Recklinghausen (21a), West-Duitsland.

C. Bas.